

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

BM-II.058.1.2025.MBu

Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w związku z pismem, znak: BKSP.022.52.2.2024, przy którym został przekazany Prezesowi Rady Ministrów dezyderat nr 58 Komisji do Spraw Petycji uchwalony na posiedzeniu w dniu 18 grudnia 2024 r. w sprawie wysokości najniższej emerytury i renty oraz pismem Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, znak: DSP.INT.4512.2.2025, do Minister Rodziny Pracy i Polityki Społecznej w sprawie udzielenia Panu Marszałkowi odpowiedzi w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Rozwoju Wsi, pragnę przekazać, co następuje.

Dezyderat nr 58 został uchwalony w związku z rozpatrywaną przez Komisję do Spraw Petycji petycją w sprawie wysokości najniższej emerytury i renty (BKSP-155-X-44/23). W petycji wniesiono o nowelizację ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1631, z późn. zm.) w kierunku powiązania wysokości najniższych świadczeń emerytalno-rentowych (najniższej emerytury, renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy oraz renty rodzinnej) z poziomem minimum socjalnego, a także zrównaniem w systemie rolniczego ubezpieczenia społecznego emerytury podstawowej z najniższą emeryturą w systemie powszechnym.

W przypadku świadczeń z systemu ubezpieczeń społecznych funkcję zabezpieczającą ich poziom spełniają wyznaczone w ustawie o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych kwoty najniższej emerytury, najniższej renty z tytułu niezdolności do pracy oraz najniższej renty rodzinnej. Zgodnie z ustawą corocznie od 1 marca przeprowadzana jest waloryzacja świadczeń emerytalno-rentowych. Waloryzacja przeprowadzana jest przy zastosowaniu procentowego wskaźnika waloryzacji, który odpowiada średniorocznemu wskaźnikowi cen towarów i usług konsumpcyjnych w poprzednim roku kalendarzowym zwiększonemu o co najmniej 20% realnego wzrostu przeciętnego wynagrodzenia w poprzednim roku kalendarzowym. Zwiększenie wskaźnika waloryzacji o co najmniej 20% realnego wzrostu płac jest corocznie przedmiotem negocjacji w ramach Rady Dialogu Społecznego, przeprowadzanych w czerwcu. W ramach tych negocjacji brane są pod uwagę różne przesłanki rzutujące na stanowiska negocjacyjne stron. Wśród nich ważną rolę odgrywają wskaźniki ustalane przez Instytut Pracy i Spraw Socjalnych, w tym kryterium minimum socjalnego. Są więc one pomocnicze w procesie kształtowania waloryzacji świadczeń emerytalno-rentowych, nie mogą być jednak decydujące, tym niemniej pełnią funkcję poznawczą i informacyjną. Należy też dodać, że w ramach przeprowadzanych waloryzacji rząd niejednokrotnie dokonuje dodatkowych ingerencji w funkcjonujące rozwiązania, mając na uwadze kształtowanie się poziomu najniższych świadczeń emerytalno-rentowych. Skutkowało to w latach ubiegłych przeprowadzaniem m.in. waloryzacji kwotowo-procentowej.

Mając powyższe na uwadze nie można poprzeć sformułowanego w petycji postulatu nowelizacji przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

W zakresie postulatu zrównania w systemie rolniczego ubezpieczenia społecznego emerytury podstawowej z najniższą emeryturą w systemie powszechnym należy zwrócić uwagę, że emerytura podstawowa była już równa najniższej emeryturze w systemie powszechnym do 2017 r., kiedy to doszło do zerwania tego powiązania, aby do niego wrócić w 2023 r.

W 2023 roku przeprowadzono nowelizację¹ ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz.U. z 2024 r. poz. 90, z późn. zm.), na podstawie której zmieniono zasady waloryzacji emerytur rolniczych poprzez powiązanie wysokości emerytury podstawowej z wysokością najniższej emerytury w systemie powszechnym. Zatem gdyby proponowane w dezyderacie rozwiązania zostały wprowadzone w systemie powszechnym, to równocześnie oddziaływałyby na system emerytur rolniczych.

Należy mieć jednak na względzie, że emerytura podstawowa, rozumiana jako kwota równa 90% najniższej emerytury określonej w przepisach ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, nie stanowi całości świadczenia wypłacanego świadczeniobiorcy w systemie rolniczego ubezpieczenia społecznego. Wartość emerytury podstawowej ulega pomnożeniu przez wskaźnik wymiaru świadczenia (dla części składkowej i części uzupełniającej). Dopiero ta wartość składa się na całość świadczenia². Jednocześnie, zgodnie z obowiązującymi przepisami, całościowo wypłacana emerytura rolnicza nie może być niższa od najniższej emerytury z ZUS³.

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
Aleksandra Gajewska
Sekretarz Stanu
/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/

¹ ustawa z dnia 13 stycznia 2023 r. o zmianie ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz.U. 2023 r. poz. 337);

² art. 24 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników;

³ art. 48 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników.